نومرو

۲۰۳۲

جمعه ایرتسی

فی ۴ ذی القعده سنه ۱۲۹۴

فی ۲۹ تشرین اول سنه ۱۲۹۳

تقویم وقایع

سنه‌لکی بر یوزلك قائمه نسخه‌سی ۲۰ پاره‌در .

اداره‌سی باب عالیده دائرۀ مخصوصه‌سنده‌در .

جریدۀ رسمیۀ دولت علیۀ عثمانیه

جمعه و پازار کونلرندن ماعدا هر کون نشر اولنور

قسم رسمی

توجیهات

داخلیه نظارت جلیله‌سی خزینۀ خاصۀ شاهانه ناظری سابق دولتلو حمدی پاشا حضرتلرینه

اوقاف همایون نظارت جلیله‌سی داخلیه ناظری سابق دولتلو جودت پاشا حضرتلرینه

خزینۀ خاصه شاهانه نظارت جلیله‌سی مابین همایون باش کتابت جلیله‌سنه علاوه اعیاندن دولتلو سعید پاشا حضرتلرینه

معارف نظارت جلیله‌سی اوقاف همایون ناظری سابق دولتلو کمال پاشا حضرتلرینه

تجارت نظارت بهیه‌سی نافعه نظارتندن بالتفریق معارف ناظری سابق عطوفتلو منیف افندی حضرتلرینه توجیه بیورلمشدر

طونه ولایت جلیله‌سی داخلنده کائن راخوه قضاسی قائمقاملغی نیکبولی قائمقاملغندن منفصل عبدالکریم صائب افندی‌یه .

دیاربکر ولایت جلیله‌سی داخلنده کائن سیورك قائمقاملغی بوزقیر قائمقاملغندن منفصل عبدالرحمن نائذ افندی‌یه توجیه بیورلمشدر .

فی ۲۵ تشرین اول سنه ۹۳ تاریخیله ارضروم‌ده غازی احمد مختار پاشا حضرتلری طرفندن مابین همایون باش کتابت جلیله‌سنه وارد تلغرافنامه صورتیدر

فی ۲۴ تشرین اول سنه ۹۳ تاریخیله مزین اولدیغی حالده شرفصادر اولان تلغرافنامۀ همایون جناب شهنشاهی‌یی مطالعه ایلدم ومنطوق حکمت مشحونی درحال عموم امرا وضابطان وافراد عساکر شاهانه‌لرینه اعلان و اشاعه ایتدم جمله‌سی اغور میامن موفور جناب جهانبانی‌یه جان و باش فدا ایتمك عزمنده بولندقلرینی بیان ایتدیلر چاکرلری ایسه اولانجه وسع واقتدارمی و دنیاجه عزیز و قیمتدار اولان جانمی او اغورده فدا ایتمکده ذاتا حاضرم سایۀ قدرتوایۀ جناب شهنشاهیده طوب واسلحه ایله جبخانه‌لری موجود ومکملدر همان جناب خیر الناصرین وجناب خیر الفاتحین نصرت الهیه‌سنی احسان بیورسون .

مابین همایون باش کتابتیله جانب قائمقامئ سرعسکری‌یه وارد تلغرافنامه صورتیدر

دشمنك شو کونلرده قوتنی بر قات دها تزیید ایدوب یکیدن طقوز سانتیمترولق اونبش سانتیمترولق نصف بطریه طوب کتوروب استحکاماتنه یرلشدیکی تحقیق قلنمش ایدی بوکون ساعت درت بچق صولرنده طوب آتشنه مباشرتله خط حربمزك هر جهتنه کله انداختیله تضییق ایلمسی اوزرینه بزم استحکاماتمزدن مقابلۀ طوب آتشنه ابتدار اولنه‌رق اخشامه قدر طرفیندن لاینقطع شدتلی طوب آتشی دوام ایلشدر بو صره‌ده دشمن استحکاماتی کیروسنده پیاده وسواری عسکریدن برمقدارینی خط حربمزك جبهه‌سنه طوغری سوق ایتمك استه‌مش وسپرلرندن پیاده‌سی دخی برمقدار آتش ایتمش ایسه‌ده عون حقله سایۀ حضرت پادشاهیده طوپجیلریمزك بسالت ومهارتیله انداخت ایلدکلری مرمی تأثیرندن کوز اچدیرلمیوب دشمنك بو حرکتی تعطیل ایتدیرلمشدر بو محاربه‌ده دشمن طرفندن انداخت اولنان طوپ دانه‌لری فریق پاشانك بولندیغی خصوباش استحکاماتنده‌کی احتیاط الاینك جبه‌لی طوپلرینك قول اغاسی حسین اغانك باش و باغندن وملازم ثالث علی اغانك دخی برقاچ یرندن مجروح مذکور بطریه‌یوزباشیسی طاهر افندینك شهید اولدیغی وطوپجی وپیاده جنود جناب شاهانه‌دن التی شهید ایله اون قدر یاره‌لی وقوعبولدیغی و دشمنك ضایعاتی بحمدالله تعالی برقاچ مثلی نسبتنده بولندیغی عرض اولنور

فی ۲۶ تشرین اول سنه ۹۳

درویش

حضور جلیل صدارتپناهی‌یه

بر سابق دشمن بوکون ساعت سکز بچقده قارشودن روسجق اوزرینه طوپه باشلایوب بزم طرفندن بالمقابله ساعت اونده آتش کسلمش و بو محاربه‌ده دانه پارچه‌سندن یالکز بر باشی بوزوق شهید اولمشدر چرکس بکلرندن ابراهیم بك معیتنده اوله‌رق برغوس جهتنی کشفه چیقاریلان یکرمی چرکس سواریسی برغوسه قدر تصادف ایتدکلری یوز قدر دشمن سواریسیله براوفق محاربه‌ده دشمندن ایکی بارکیر و بر قزاق اتلاف ایلدکدنصکره عودت ایلدکلری و بوندن بشقه بوکون بر وقوعات اولمدیغی عرض اولنور اولبابده فی ۲۶ تشرین اول سنه ۹۳ .

احمد

مقام صدارت عظمایه

قورنلی بك ایله یکی کوی اراسنده بولنان متروك دمتلری المق اوزره پازار ایرتسی کونی اللی التمش قدر قزاق سواریسیله خیلی عربه ایله یکی کویدن چیقمش ایسه‌ده دمتلر حین تقربلرنده عساکر معاونه قورنلی بك صرتلرندن شدتلی آتش ایتکله دشمن عربه‌لری ترك ایله فراره مجبور اولمشلر ودونکی کون عساکر معاونه‌یی اشغال ایله اوراده قالمش اولان عربه ودمتلری المق ایچون درت بلوك دشمن پیاده‌سی ینه یکی کویدن چیقارق سندلر قریه‌سنه کلدکلری اوزرینه طرد اولنمشلر

ايسه‌ده بتكرار كنديلرينى طوپلايه‌رق قورنلى بك اوزرينه كوستردكلرى هجوم وتعرض محاربه‌يى تشديد ايدرك صربت وسپرلر ارقه‌سنده واقع عساكر معاونه متماديا آتشه باشلايوب اوچ ساعت قدر ممتد اولمش ودشمن برخيلى تلفات ويره‌رك دمتلرله عربه‌لريده ترك ايدرك فراره مجبور اولوب عساكر معاونه‌دن حمد اولسون هيچ بركسه‌نك بورنى قنامقسزين استحصال موفقيت اولمش ايدوكى عثمان بازارى قوماندانلغندن بيلديرلمكله عرض اولنور فى ٢٦ تشرين اول سنه ٩٣

سليمان

صدارتپناهى‌يه

بوكون دشمن ساعت سكز بچقده طوپ آتشنه باشلايوب بزم طرفندن مقابله اولنه‌رق ساعت اون بچقده آتش كسلمش وبو محاربه‌ده دانه پارچه‌سندن يالكز بر باشى بوزق شهيد اولمشدر چركس بكلرندن ابراهيم بك معيتنده اوله‌رق برغوس جهتنى كشفه چيقارلان يكرمى چركس سواريسى برغوسه‌قدر كيدرك تصادف ايتدكلرى يوزقدر دشمن سواريسيله براوفق محاربه‌ده دشمندن ايكى باركير وبر قزاقى اتلاف ايتدكلرى زوسجق قوماندانى احمد پاشا حضرتلرى طرفندن ودشمن قره‌غوللريله بزم قره‌غوللرك قرلاش ايله حوپه اطه‌سندن قارشولقلى طوپ وتفنك محاربه‌سى ايتدكلرى سلستره قوماندانى سلامى پاشا طرفندن بيلديرلمكله عرض اولنور.

فى ٢٦ تشرين اول سنه ٩٣ سليمان

ذات صدارتپناهى‌يه

بوكون خطوط مدافعه ومحاصريننده تفنك محاربه‌سى دوام ايتمش ايسه‌ده بحمدالله بزم طرفدن برنفر شهيد وبرنفر يارەلو دبشقه ضايعاتمز اولميوب دشمن طرفندن آتيلان طوپلر ايسه بزه اصلا بر ضايعات ويرمامشدر وهوانك اچيق بولنمسندن بزم طرفدن آتيلان قورشون دانه‌لرى دشمنه كليتلو خسار ويرمش اولديغى كورلمش اولديغنى عرض ايدرم فى ٢٦ تشرين اول سنه ٩٣

رؤف

ارضروم‌ده طوپ طاغى استحكاماتندن فى ٢٨ تشرين اول سنه ٩٣ تاريخيله غازى احمد مختار پاشا حضرتلرندن مقام سامئ جناب سرعسكرى‌يه وارد تلغرافنامه‌در

بوكون صباحلين الى يرده دشمن عزيزيه قشله‌سى استحكاماتنه هجوم ايتمش ايسه‌ده عون نصرت ربانيه‌يه استنادا عساكر نصرت مآثر جناب شهنشاهى طرفندن شويله مقاومت اولنديكه دشمن لاشه‌سندن خندقلر طوله‌رق كمال هزيمت وپريشانيله كيرو يه‌قوغلمش وشمدى دخى عسكريمز بربچق ساعت ايلرو وليوب تعقيب ايتمكده وبعونه تعالى مظفريت كامله‌ده اولديغندن عاجزلرى شمدى حرب ايچنده بولنديغمدن تفصيلى مظفريتمز اخشام اوزرى عرض اولنه‌جغى تبشير اولنور.

—(*)—

﴿پنجشنبه نسخه‌سنده مندرج زراعت لايحه‌سندن مابعد﴾

شاكردانك انتخابى هرسنه كانون ثانيده آچيله‌جق امتحان واسطه‌سيله اوله‌جقدر.

اشبو امتحانه داخل اوله‌جق طلبه‌نك ممكن مرتبه اوقويوب يازمق وحساب بيلمسى وشروط آتيه ايله دخى مقيد اولمسى لازمدر.

اولا بر ولادت سندى

ثانيا طلبه‌نك حسن اخلاقلرينى واطوار ماضيه وحاضره‌لرينى مبين اقامتگاهلرى مختارانى وياختيار مجلسى طرفندن برشهادتنامه ثالثا چيچك اشلو بولنديغنى وياخود اولدن چيچك علتنه مبتلا اولمش اولديغنى مصدق صحت شهادتنامه‌سى

يكى شاكردانك مجموعى مكتبه كلوب بتدكدن صكره خواجه‌لردن مركب اولمق اوزره مديرك تحت نظارتنده برامتحان مجلسى دها تشكيل اولنوب شاكردانى تكرارا امتحانه چكه‌رك درجهٔ استحقاق ولياقتلرينه كوره صنفلره تقسيم ايده‌جكلر وامتحانك ختامنده مكتب ضابطى طلبه‌يه درسخانه‌ده مشغول اوله‌جقلرى يرى ويتاقخانه‌لرينى كوستره‌جكدر بو صنفلره تقسيم امتحانى هرسنه نهايتنده وشاكردانك مدت مطالعه‌لرى زماننده اجرا اولنور.

شاكردانك جمله‌سى برنوع نظام واداره‌يه تابع وعينى نوع اعمالات ايله مشغول ايسه‌لرده ينه ايچلرندن قدم وقابليت وحسن دواملرى جهتله مستعدلرى تفريق اولنور.

(مكافات واجازتنامه)

شاكردان مجانا اعاشه وتلبيس وتعليملرى فضله اوله‌رق برموجب نظام تعليملرى ختامنده يعنى چراقلق مرتبه‌سنه واصل اولوبده مكتب چفتلكندن چيقدقلرى اثناده مكتبده ابراز ايتدكلرى استعدادلرينه كوره طقسون يوزدن يوز ايكوز غروشه قدر مكافات وكيدوب كلمك ايچون دخى بشقه‌جه خرجراه اله‌جقلردر مكتبك تحصيل مدتى اوچ سنه اولوب مدت مذكوره ختامنده استعداد ولياقتى كوريلان شاكردانه بعدالامتحان براجازتنامه واهليتلرينه كوره دخى مكافات وتجارت وزراعت نظارتى طرفندن تسويه اولنه‌جق خرجراهلرى اعطا اولنور.

شاكردادن برنجى اوله‌رق چيقه‌جق اوچ كيسه حكومتجه برخدمت ومأموريتده استخدام اولنه‌جقلردر على العموم مكتب مذكوردن مخرج شاكردان خدمات عسكريه‌دن معاف اوله‌جقلردر

درس ختامى امتحانك هيئتى دائره‌نك مديريله تجارت وزراعت نظارتى طرفندن اوچ سنه مدت ايچون نصب اولنمش درت اعضادن مركب اوله‌جق واشبو هيئت سنه ختامى امتحانى اجرا ايده‌جكى مثللو شاكردانى تضيف وارەصره مكتب وچفتلكى زيارت ايدرك مكتبه عائد اولان خصوصاتدن طولايى جانب نظارته لايحه تقديم ايليه‌جكدر.

تعليمات نظريه مختصر اولوب مواد آتيه‌يى حاويدر:

تعليم وتعلم

١ لسان تركى وقانون اراضى وزراعت.

٢ فن حساب دفن مساحت وتسويهٔ زمين وفن مقياس

٣ منحصرا علم حكمت طبيعيه وعلم كيميا وفن علايم جويه.

٤ علم زراعت واصول تربيهٔ مواشى تعليم عملى دخى.

١ بغچوانلق وميوه اغاجيلغى عملياتى واغاج اشلامق وبودامق.

٢ طوت واه اغاجى «ايلانتوسى» ياپراقلريله ايپك بوجكى يتشديرمك وبو اغاجلرك اصول زرعى.

٣ حيوان قوشمق وعمله حيواناتنك تيماريته باقمق وچفت سورمك واكين اكمك ومحصولات متنوعه‌يى طوپلامق اوراق بچمك كتان وكنويردن تل وياستوبى ياپمق قيوندن يپاغى قرپمق چفتلك عربه‌سى وزراعته متعلق آلات وادوات وماكينه‌لرى وسائره‌يى قوللانمق اخورلرده حيوانلره باقوب تيمار ايتمك وهربرجنس نه درجه قوتده چالشه بيله‌جكنى ونه مقدار ياغ وسود ويره بيله‌جكنى تعيين ايتمك وياشلرينى طانيمق.

٤ خسته حيوانلره مداوات ايتمك.

٥ پينزوتره ياغى اعمال ايتمك.

٦ زراعته دائر آلات وادوات تعمير ايتمك.

٧ زراعتجه لازم كلان اصول دفتر تعليمى كبى عملياتى جامعدر؛

مكتب زراعتك هيئت تدريسيه‌سى صورت آتيه اوزره متشكل اولور شويله‌كه:

(نظريات درسى ايچون)

ماهيه	
٨٠٠٠	مكتب وچفتلكك اداره‌سنه نظارت ايتمكه واوچنجى سنه شاكردانه فن ادارهٔ قرايه دائر معلومات ويرمكه مأمور برمدير
٢٠٠٠	لسان تركى وقانون قرا وزراعت تدريسنه مأمور برخواجه.
٢٠٠٠	فن حساب وفن مساحه وفن تسويهٔ زمين وفن مقياس تعليمى ايچون برخواجه
٤٥٠٠	علم حكمت طبيعيه وعلم كيماى مختصره ومبحث علائم جويه وزراعت اصول تربيهٔ مواشى تدريسنه مأمور برخواجه

(عمليات درسلرى)

٣٠٠٠	شاكردانه اعمالات يوميه اوله‌رق اغاجيلق وبغچوانلق عملياتنى تعليم ايتديرمك.
١٩٠٠٠	
	ميوه وسبزه بغچه‌لرى وبرفدانلق انشا واعمار ايتمك ايچون بربغچوانلق خواجه‌سى
٢٠٠٠	خسته حيوانلره باقمق ايچون بربيطر
٣٠٠٠	زراعته متعلق كافهٔ عملياتى اوكرنمك وحيوانات اهليه يتشديرمك ايچون برعمليات خواجه‌سى
١٥٠٠	عمليات دسنيه تعليمى ايچون براشچى باشى.
١٥٠٠	حيوانات قوتيله اجرا اولنه‌جق عملياتى تعليم ايچون برقطارجى باشى.
١٥٠٠	اخور ايشلرينى كوسترمك ايچون براصطبل مديرى.
٣٠٠٠	مكتب چفتلكنك حسابنى طوتمقله برابر شاكردانه محاسبهٔ زراعته دائر درس ويرمك ايچون برمحاسبه خواجه‌سى.
١٥٠٠	دلبه‌يه تره ياغى وپينر اعمالنى كوسترمك ايچون برپينر ياپيجى اوسته‌سى.
١٥٠٠	عربه انشا ايتمك ايچون برعربه ياپيجى اوسته‌سى.
١٥٠٠	آلات وادوات زراعيه‌يى اعمال ايچون برتيمورجى اوسته‌سى.

(هيئت خدمتكاران)

١٠٠٠	برمدير
١٠٠٠	بروكيلخرج.
٣٠٠	برچيفتلك اناختارجيسى.
٣٠٠	بردكرمنجى.
٢٠٠	براتمكجى.
١٥٠	براتمكجى يماغى.
٣٠٠	براشچى.
٣٥٠	ايكى اشچى يماغى.
٣٩٦٠٠	
٤٠٠	ايكى چامه‌شويجى
٨٠٠	درت خدمتكار
٢٠٠	برقوريجى
٢٠٠٠	برحكيم
٤٣٠٠٠	شهريه معاشاتك يكونى قرق اوچبيك غروش اولوب سنه‌ده
٥١٦٠٠٠	غروشه بالغ اولور
	مبلغ مذكوره آتيده‌كى مصارفات سنويه‌دخى علاوه اولندقده
١٠٠٠٠	اللى شاكردك البسه‌سى ايچون
٢٠٠٠٠	اللى شاكرد واوتوز اشخاص سائره ايچون يمك وياقه‌جق اودون وكمور وموم واجزاى سائره ايچون
٤٠٠٠	انشاآت وآلات بيتيه وادوات سائره مصارفاتى
١٠٠٠٠	كاغد وقلم ومركب وسائره كبى تحصيل ايچون لازم كلان مصارفات قرطاسيه
١٠٠٠٠	بالاده ذكر اولنان فابريقه‌نك مصارفات لازمه‌سيله موم واودون وكمور بهاسى
٧٥٠٠٠٠	معاش ومصارفات سنويه‌نك جمعا يكونى يالكز يديوز اللى بيك غروشه بالغ اولور.

(چفتلكك دميرباشى وچفتلكده ياپيله‌جق ابنيهٔ جديده)

(وتعميرات)

چفتلكك ذيروح وغير ذيروح اوله‌رق دميرباشى ايچون وچفتلك وابنيه‌لرى تعميراتيله يكيدن پينر فابريقه‌لرى انشاسى وزراعته متعلق آلات وسائره اشتراسيچون صرف اولنه‌جق اقچه‌نك قاچ غروشه بالغ اوله‌جغى محل صرفنك هيئتى ايله اراضينك طبيعتى ومحل انشاآت يعنى چفتلك ايچون تخصيص اولنمش اولان محل كورلمدكجه كشف اولنه‌مز.

(مكتب چفتلكنك انشاسى)

شاكردانك وخواجه‌لرله مكتبك سائر مأمورلرينك اقامتلرى ايچون مجددا انشاسى لازم كلان بناتك تقسيماتى بروجه آتيدر.

١ طلبه‌يه مخصوص برمذاكره صالونى ٢ بريتاقخانه ٣ برطعامخانه ٤ ايكى درس ويامشورت اوطه‌سى ٥ حكمت طبيعه آلاتى معدنيات انواع طوپراق وعلم تشريح ايچون لزومى اولان نمونه پارچه‌لرى ذخيره وتخم نمونه‌لرى وكوچك آلات وادوات مودللرى ودخى زراعته متعلق كتب ورسائلى حفظ ايتمك ايچون براوطه ٦ بركيمياخانه ٧ مديره مخصوص اولمق اوزره برمسافر قبول ايده‌جك صالون وبرايش اوطه‌سى ايله برده يتاق اوطه‌سندن مركب برآپارتمان ٨ محاسبه‌جى ايله وكيلخرج وخواجه‌لره مخصوص سكز اوطه ٩ خواجه‌لره مخصوص اولمق اوزره يانده كيلارى اولان بريمك اوطه‌سى وجماعت تعليميه‌نك اجتماعنه مخصوص براوطه ١٠ خسته شاكردان ايچون برخسته‌خانه ١١ مكمل براجزاخانه ١٢ برچماشير اوطه‌سى ١٣ قنديل وسائره‌يى تميزليوب حفظ ايتمكه مخصوص براوطه ١٤ خدمتكارلر ايچون برقغوش ١٥ ذخيره حفظنه مخصوص برمغازه ١٦ كمور واودون حفظيچون برمغازه ١٧ برمطبخ ١٨ چماشيريقه‌يه‌جق بريربو ابنيه‌لرك كافه‌سنك مصارفات انشائيه‌سى دخى على الاطلاق چفتلك عمليات خانه‌لرينه تطبيقا ياپلمش بررسم معمارى‌سى كورلمدكجه تقدير اولنه‌مز.

(مكتب چفتلكنك اشياسى)

مكتب چفتلكنك اشياسى غايت ساده اولمليدر.

٦٠٠٠٠	يتاق قنديل وچماشير سفره اورتوسى مطبخ طاقى وچماشيرخانه فلان اشتراسيچون
٦٠٠٠٠	خواجه‌لرله اوتوز قدر مأمورين سائره‌نك اوطه‌لرى ومديرك بلوكى دوشه‌مه‌سى ايچون
٤٠٠٠٠	حكمت طبيعيه وكيميا وآلات وادواتى وبرطاقم كوچك آلات نمونه‌لرى تشريح مبحث عظام ومعدنيات پارچه‌لرى وزراعته متعلق كتبك اشتراسيچون
١٠٠٠٠	بعض معالجات وبرطاقم اجزاجى آلاتى جمع ايتمك ايچون
١٠٠٠٠	مواد غير ملحوظه ايچون
١٨٠٠٠٠	فيئات اشيانك جمعا يكونى يالكز يوز سكسان بيك غروشدر

(مكتب چفتلكى هيئتنك نصب ووظيفه‌سى)

خواجه‌لغه نصب اولنه‌جق اشخاصك اهل وقوف عنوانتى حائز اولملرى اقتضا ايدر استحقاق ولياقت امتحانه غزته‌لر واسطه‌سيله هركس چاغرلسه بوكبى اشخاص استانبولده دخى بولنه‌بيلور غايت اغر برمسئوليت آلتنده بولنان مديرك بوكبى برمكتب وچفتلكى اداره ايتمك وايشلتمك ايچون لازم كلان كافهٔ هنره مالك اولمسى ايجاب ايده‌جكندن بويله برمديرك فرانسه‌دن جلب ايدلمسى لازم كله‌جكى كبى مملكتمزده بولنميان وبالاده ذكر اولنان برپينر ياپيجى ايله اوچ عدد عمليات اوستادينك دخى فرانسه‌دن جلبى اقتضا ايدر.

مدیر مکتب نظارت طرفندن نصب اولنور و بر خطاسی ظهورنده طوغریدن طوغری‌یه حکومت طرفندن مسئول طوتیلور .

بتون خدمتکارلری انتخاب ونصب ایتمك و برینه رخصت ویروب یرینه دیکرینی المق کبی صلاحیتلر مدیره عائددر .

خواجه‌ز علی السویه تجارت و زراعت نظارتی طرفندن نصب وتعیین اولنورلر .

مدیر مکتب لزومی وجهله هم چفتلك عملیاتنی وهمده مکتبی اداره ایدر و وظیفه‌سی الك اعلا تعلیمات صناعیه‌یی تعلیم ایتمك و بولندیغی مملکتده قوللانلمق اوزره انفع بر اصول کوسترمکدر .

(وظائف مدیر)

اصل مکتبه کلنجه مدیر تعلیم و تعلمك کافهٔ اقسامنه نظارت ایدرك مکتبی اداره ایدر وتعلیمات نظریه‌یی مختصر وساده بر صورتده تعریف ایتمکله برابر شاکردانه عملیات و ادارهٔ قرانك اك مهم خصوصاتنی اکلادر و بونلردن ماعدا آتی الذکر وظائفدخی مدیرك جملهٔ وظائفندندر .

اولا اصولی وجه اوزره نظرگاه عمومیه‌یه عرض اولنمق اوزره بر محاسبهٔ منتظمه طوته‌جقدر .

ثانیا کندی محاسبه دفترلرینی واستعمالنی موافق مصلحت عد ایتدیکی دفاتر سائره‌یی مأمورین اداره‌نك ویااداره طرفندن کلمش اولان اختصاصلی نظر تدقیق وامتحانلرینه عرض ایده‌جکدر .

ثالثا هر سنه‌نك برنجی ایکی ماهی ظرفنده کذران ایدن کافهٔ محاسبات ماضیه‌نك احوالنی حاوی بر ورقه‌یی جانب نظارته تقدیم ایده‌جکدر سنه‌نك انواعنی تعبیر ایتدکلری موازنه دفتری دفاتر لازمه‌دن اولدیغندن ذکری سبقت ایدن احوال محاسبه‌یی مبین ورقه‌یه علاوه اولنملیدر .

رابعا هر ماهك برنجی اون کوننده امور اداره‌یی ومکتبك حال حاضرینی یازوب نال مقام نظارته بیلدیره‌جکدر .

(مدیر ثانی زراعت معلمی)

زراعت معلمنه مدیر ثانی عنوانی دخی ویریلور مدیرك اثنای غیبوبتنده یرینه وکالت وایجابی حالنده مومی الیهه معاونت ایده‌جکدر . برنجی سنه شاکردانی درسلری اکلامق درجه سنه ایصال ایتمك ایچون کافهٔ مسائل زراعیه واصول تربیهٔ مواشی‌یه دائر مباحثه‌لر ایلیه‌جك وایکنجی سنه‌ده دخی اشبو مباحثاتده بالدوام فضله اوله‌رق مختصر صورتده حکمت طبیعیه و کیمیا وزراعته متعلق مبحث علائم جویه درسلری ویره‌جکدر .
اوچنجی سنه دخی زراعت واصول تربیهٔ مواشی درسلرینی کوستره‌جکدر .

(لسان عثمانی وقانون اراضی معلمی)

لسان عثمانی معلمی برنجی سنه‌دن بدأ ایله هر کونه درس ویره‌جك ایکنجی اوچنجی سنه‌لرده دخی لسان ترکی درسلرینه دوام ایتمسی ایچون قانون ونظامات قرا درسلرینك تعلیمنه دیکر برخواجه تعیین اولنه‌جقدر مومی الیهما شاکردانی زراعت درسلریله سائره‌دن استفاده ایتدیرمك ایچون ویره‌جکلری درسلری اك ساده و اسهل بر صورتده تفهیم ایتملری لازمدر .

(فن حساب معلمی)

فن حساب معلمی برنجی سنه شاکردانه فن حساب درسلرینی تعلیم ایده‌جك ورسم خطی ترسیم ایتدیره‌جك ایکنجی واوچنجی سنه‌لرده دخی علم مساحه وتسویهٔ زمین درسلرینی ویره‌جکدر .

(عملیات بغچوانیه معلمی)

فن بغچوانی خواجه‌سی شاکردانه سبزه و بوستان زرعنه وعلی الخصوص اغاچ اشلامق و بوداماق کبی عملیاته دائر معلومات لازمه‌یی اعطا و دلائل وعملیات واسطه‌سیله بغچوانلق ایتمك واغاج غرسیله یتشدیرمسی اصولنك شعوبات اساسیه‌سنی کوستره‌جکدر بونکله برابر اشبو تعلیم و تعلمك اجراسی ایچون لازم کلان سبزوات ویمش بغچه‌لری وفدانلق وسائره‌دخی یتشدیره‌جکدر . (بقیه‌سی صکره)

قسم غیر رسمی

مواد داخلیه

اوخانیه قوماندانی فریق سعادتلو شوکت پاشا حضرتلرندن مابین همایون باش کتابت جلیله سنه وارد اولان برقطعه تلغرافنامه مألنده نغراتون جهتنده اجرای کشفیات ایچون امرای مهاجریندن خالد و یاوران شهریاریدن محمود بکلر رفاقتیله قرنای حضرت پادشاهیدن کاظم بك افندی قوماندانسنده بولنان سوار یلردن ایکیوز قدر قهرمان سوق اولنمش وتتونه ایکی ساعت مسافه‌ده تصادف اولنان یوز قدر قزاق عسکریله وقوعبولان محاربه‌ده قزاقلردن اون بشی تلف و یکرمی قدر دخی جرح و ایدلدکدن صکره دشمندن اون ایکی بیکی متجاوز قیون و سائره اغتنام ایله مظفرا عودت ایلمش و بو محاربه‌ده بر دلاور شهید و بش بهادر مجروح اولمشدر

برقوفچه‌ده اول وآخر اردوی همایونلر ایچون طحن ایتدیریلان دقیقك اجورات طحنیه‌سی اولان یکرمی بیك قیه‌یی متجاوز بغدایك دکرمان صاحبلری طرفندن برخدمت مفتخره اولمق اوزره ترك وتبرع ایدلمش اولدیغی و دین متصرفلغندن بیلدیرلمش ودکرمان صاحبلرینك بو صورتله ابراز ایتدکلری خدمت وهمت حمیت مجبوله‌لری آثاری اوله‌رق تقدیر محظوظیتی حاوی محلنه جواب یازلمش اولمغله اعلانه ابتدار قلندی .

یافه محکمهٔ تجارتی هیئتنك استقراض مجبوری ایچون تموز واغستوس وایلول وتیش محکمهٔ تجارتی هیئتنك دخی تموز واغستوس معاشلرندن بالتوقیف ارسال ایتدکلری اقچه‌نك خدمت مفتخره اوله‌رق خزینهٔ جلیله‌یه ترك وتبرع ایلدکلری محللرندن بیلدیرلمش اولمغله اعلان قلنور .

کاشغر حکمداری یعقوب خان حضرتلرینك مخدوم نجابت موسوملری بك قولی بك اقسوده حاکم طوره‌یه غالب اولدقدنصکره مظفرا دار السلطنت اولان کاشغره مواصلت وامور حکمداری‌یه بدأ ومباشرت بیوردقلری کاشغر سفیری فضیلتلو یعقوب بك افندی حضرتلرینه فی ١٨ رمضان سنه ٩٤ تاریخیله خوقندن توارد ایدن تحریرات مألندن مستبان اولمشدر .

دار المعلمینده اکمال مدت تحصیله ایدرك بو سنه شهادتنامه الانلرك یرینه طلبه الخسی مقرر اولدیغندن ومکتب مذکوره کیرمك آرزوسنده اولانلرك عربیدن تصدیقاتی تکمیل ایتمش فارسیدن کلستان اوقومش اولملری وحسابدن لااقل اعمال اربعه وسربستجه ترکجه اوقویوب املاسنی دخی بیلملری اصول متخذه اقتضاسندن اولدیغندن بو اوصافی جامع اولان طلابك ذی القعده‌نك نهایتنه قدر لاجل الامتحان مجلس معارفه مراجعت ایلملری ومکاتب رشدیه‌دن شهادتنامه المش اولانلردن دخالت آرزوسنده بولنانلر بالامتحان قبول اولنه‌جقلرندن بو مثللرك دخی مدت مزبوره ظرفنده کذلك مجلس مذکوره مراجعتله شهادتنامه‌لرینی ابراز ایدرك اسملرینی قید ایتدیرملری ومدت معینه‌نك انقضاسندن صکره کله‌جکلرك قبول اولنمیه‌جقلری اعلان اولنور .

باب عالیده کائن تقویمخانه‌ده باصلمشدر